

Sparraava ratkominen

Tässä harjoitusmuodossa taitojaan kehittävä henkilö ratkoo, yksi tai useampi tarkkailija seuraa suoritusta ja tarpeen mukaan sparraa ratkonnan jumittuessa. Tätä on helppo toteuttaa niin kotona, vakiopöydän kokoontumisistunnoissa kuin erikseen sitä varten varatuissa tiloissa.

Ratkonnessa kuten missä tahansa toiminnassa suorituksen näkeminen ulkopuolelta ja ulkopuolisen silmin auttaa tekemään tärkeitä oppimis- ja kehittämisovalluuksia. Emme osaa katsoa oman ratkontamme heikkouksia ja omituisuuksia ennen kuin joku herättää meidät näkemään niitä.

Sparraajan eli hänen, joka seuraa ulkopuolelta, on hyvä olla tottunut havainnointiin tai hän voi sparratessaan samalla kehittää havainnointitaitoaan. Tällaisessa tilanteessa ratkovan henkilön on syytä valmistautua keskeytyksiin ja kääntää hyvin herkkä kuuntelu päälle. Kun sparraajalta tulee keskeytys, hän on havainnut jotakin tärkeää ja haluaa jakaa havaintonsa ratkojan kanssa.

Sparraavassa ratkomisessa voi havainnoinnin ja kehittämisen kohteena olla mikä osa-alue tahansa. Seuraavassa muutamia käyttökelpoisiksi havaitsemiamme näkökulmia.

Ratkonta jää jossakin kohdassa jumiin. Sparraaja voi keskittyä seuraamaan, millä tavalla ratkoja yrittää purkaa jumitilannetta. Tämä voi vaatia muutaman kerran havainnointia ennen ratkonnan keskeyttämistä tai keskeyttämisen voi suorittaa joka kerran erikseen. Sparraaja kertoo havaintonsa ja niistä keskustellaan lyhyesti ratkojan kanssa. Oppimisoivallukset noteerataan.

Seurataan ratkontanopeutta. Sparraaja tekee havaintoja pitkin matkaa ja kun ratkonta on maalissa, käydään kaikki havainnot yksi kerrallaan läpi.

Seurataan ratkonnan yleistä etenemistä. Jotkut ratkovat "vyöryttämällä" yhdestä kohdasta eteenpäin, jotkut hyppivät paikasta toiseen ilman näennäistä etenemisen logiikkaa. Ratkonnan jälkeen käydään läpi sparraajan havainnot ratkonnan etenemisestä.

Vaikeissa ristikoissa voidaan myös seurata ratkonnan etenemistä, mutta näissä sparraajan puuttuminen ratkonnan aikana on kaikkein tärkeintä. Hän voi pysähtyttää jonkin vihjeen äärelle, hän voi tarjota jotakin uutta tarkastelukulmaa, hän voi kaiken kaikkiaan auttaa löytämään uusia ideoita ratkontaan.

Yksi hyvä puoli lisää sparraavassa ratkonnessa on, että sparraaja oppii siinä sparrattavan myötä uusia ratkontataitoja.

Antti Skyttä
antti.skytta@ristikkoakatemia.fi

Lähetätkää ristikkoiheisiä kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi

Ristikkoakatemia Facebookissa:
www.facebook.com/groups/ristikkoakatemia/